خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۱۶ شهریور ۱۳۹۶ . ۱۶ ذی الحجه ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۶۲۹

حقوق مصرف کننده

یکی از دغدغه های همیشگی والدین تربیت درست کودک است و بدون تردید محیطی که کودک در آن رشد می کند نقش موثری در تربیت او خواهد داشت. با گذر زمان و مشغله بیشتر والدین، کودکان بیشتری به مهدها سپرده شده اند و روز به روز نیز بیشتر می شوند. همواره هزینه های این محیط آموزشی- تفریحی برای خانواده ها دردسر ساز بوده است. در مقاله امروز زیر و بم این هزینه ها را با هم بررسی می کنیم.

نگاهی به هزینه های نگهداری کودکان در مهد کودک ها

مهدها؛ کودک ساز یا پول ساز؟!

نویسنده: راحله شعبانی
h.habibi@khorasannews.com

ساعت ۷:۴۵ صبح است. ماشینی کنار خیابان نگه می دارد. خانمی از ماشین پیاده می شود. در عقب را باز می کند. دو زانو روی پاهای خود می نشیند و با کودک تقریبا چهار ساله ای که گویی با او قهر است، مشغول صحبت می شود. زن که با کلماتی مثل "مامانم" بچه را مخاطب قرار می دهد سعی دارد فرزند خود را راضی کند تا از ماشین پیاده شود تا به اتفاق هم به مهد کودک بروند. او با نگرانی هر چند دقیقه یک بار به ساعت خود نگاهی می اندازد تا مطمئن شود هنوز وقت برای سر و کله زدن با کودک خود را دارد. اما دست آخر برای این که خود و همسرش را از دیر رسیدن به سرکار نجات دهد، کودک را با زور از ماشین بیرون می کشد. کودک بلافاصله شروع به گریه کردن، می کند. به نزدیکی آن ها می روم تا شاید بتوانم با شکلاتی که همراه خود دارم، مانع گریه کردن بیشتر بچه شوم. مادر کودک وقتی متوجه می شود من خبرنگار هستم، سفره دل خود را باز می کند. او می گوید با این که هزینه های مهد برای او و همسرش زیادی آب خورده است اما به خاطر فضای نه چندان جذاب مهد، کودکش رغبتی به بودن در آن جا ندارد. او ادامه می دهد: «در ابتدای هر ماه علاوه بر شهریه پایه ای که از سوی بهزیستی تعیین می شود، هزینه های گزاف دیگری تحت عناوین مختلف مانند فوق برنامه ها، اردوها، صبحانه، ناهار و... دریافت می کنند که با توجه به نرخ های روز بازار اصلا معقول نیستند.» او مدعی است که نظارتی بر مهدها وجود ندارد و هر مهدکودکی با توجه به هزینه های خود، قیمت هایی را تعیین می کند. با صحبت های او مصمم می شوم با رفتن به اداره بهزیستی در مورد این هزینه ها تحقیقاتی انجام دهم. در ادامه چکیده این بررسی را مطالعه خواهید کرد.

با توجه به اهمیت محیطی که کودک زمان خود را در آن سپری می کند و تاثیر آن بر رشد و موفقیت او در بزرگ سالی، نوع مهد کودک، امکانات و خدمات آن جا، سطح تحصیلات و نحوه برخورد مربیان و... برای خانواده ها حائز اهمیت است. از این رو مهد کودک ها با دانستن این موضوع با صرف هزینه هایی در زمینه های مختلف تلاش می کنند تا با بالاتر بردن خدمات و امکانات خود در عرصه رقابت با سایر مهد ها پیروز شوند و کودکان بیشتری را جذب کنند. شاید یکی از دلایل زیاد بودن شهریه های فعلی مهدها همین صرف هزینه های کلان بر سر جذب بیشتر کودک باشد. یکی از مدیران مهدهای تهران با اشاره به این موضوع گفت: عدم تعادل میان میزان شهریه تعیین شده از سوی سازمان بهزیستی و میزان هزینه های تمام شده مهد کودک ها، باعث شده است تا مهدها برای جلوگیری از ورشکستگی مهد، بر اساس هزینه های تمام شده خود، از والدین شهریه دریافت کنند که البته با میزان شهریه تصویب شده توسط سازمان بهزیستی اختلاف فاحشی دارد. شهریه پایه مهد کودک ها هر سال توسط سازمان بهزیستی اعلام می شود. به طور طبیعی هر سال نزدیک به ۱۰ درصد به شهریه های اعلام شده سال قبل افزوده می شود.

البته هر مهد کودک متناسب با خدمات مختلفی که ارائه می دهد، میزان شهریه های متغیری خواهد داشت. مهدهای کودک مانند هتل ها با توجه به امکانات و کیفیت خدماتی که ارائه می دهند، با تعداد ستاره هایشان طبقه بندی و به طور کلی به سه طبقه عمده، یک ستاره، دو ستاره و سه ستاره تقسیم می شوند. در نوع دیگری نیز به دو دسته کلی، مهدهای روستایی و مهدهای شهری تقسیم می شوند. تفاوت در تقسیم بندی کیفی مهد کودک ها بر میزان شهریه آن ها تاثیر می گذارد. علاوه بر این موضوع، مهدها شهریه های متفاوتی را از کودکان با سن های متفاوت دریافت می کنند. ولی به طور کلی از لحاظ سنی به سه گروه شیرخوار، نوپا و نوباوه تقسیم می شوند. کودکان ۶ ماهه تا ۲ ساله جزو گروه شیرخوار، ۲ تا ۳ ساله جزو کودکان نوپا و با سن ۳ تا ۶ سال در گروه نوباوه قرار می گیرند.

در جدول میزان شهریه پایه ای که توسط بهزیستی به مهد کودک ها ابلاغ شده است، مشاهده خواهید کرد.

شهریه ابلاغی طبق روال سنوات گذشته به منظور رعایت بخشنامه وزارت صنعت و معدن و تجارت مبنی بر تعیین شهریه مهد کودک ها، بر اساس درجه بندی و ارتقای کیفیت خدمات مهد کودک ها تعیین شده است. این شهریه بدون احتساب هزینه های تغذیه، شامل ناهار و شام است. در صورتی که با موافقت والدین، مهدها چاشت ارائه کنند، طبق بخشنامه صادر شده از طرف سازمان بهزیستی، حداکثر هزینه مجموع آن ها نباید از ۸۰ هزار تومان بیشتر شود. این در حالی است که برخی از مهدها به دلایل مختلفی مانند گرانی، هزینه های کلانی برای صبحانه و ناهار کودک از والدین دریافت می کنند. به عنوان مثال یکی از مهدهای مشهد با ادعای این که حرف اول را در زمینه تغذیه کودک در میان سایر مهد ها می زند، گفت: هزینه تغذیه کودک هر ماه یک میلیون و ۱۷۰ هزار تومان است. این در حالی است که با احتساب روزهای تعطیل به طور متوسط ۲۶ روز کودک در مهد، غذا دریافت خواهد کرد که شامل ۵۲ وعده غذایی است. با در نظر گرفتن این موضوع و همچنین کمتر بودن غذای کودک نسبت به یک بزرگ سال هر وعده را هم ۱۰ هزار تومان در نظر بگیریم، به طور ماهانه ۵۲۰ هزار تومان آب خواهد خورد. یعنی حتی کمتر از نصف قیمت ارائه شده توسط این مهد کودک. اما هزینه اعلامی برای صبحانه از سوی بهزیستی، ماهیانه ۲۵ هزار تومان و برای ناهار ۵۵ هزار تومان تعیین شده است که این هم نیازمند رضایت نامه کتبی والدین و در قالب قرارداد خواهد بود. همچنین مهدها تنها در صورت داشتن تاییدیه بهداشتی برای آشپزخانه، اجازه توزیع غذا دارند.

تهیه و تامین لوازم بهداشتی مصرفی مهد کودک ها طبق قانون بر عهده خود مهدهاست و دریافت وجهی بدین منظور از والدین تخطی محسوب می شود. اما لوازم تحریر مورد نیاز کودک بر عهده خود والدین است. در صورت رضایت کتبی از سوی والدین و پرداخت هزینه مزبور، مهدها می توانند این لوازم را خود تهیه کنند. البته با توجه به این که مهدها معمولا قیمت های بالاتری درخواست می کنند، به نظر می رسد که تهیه این وسایل توسط خانواده ها اقتصادی تر باشد. مهدها می توانند حداکثر ۵ فعالیت فوق برنامه را به کارگیری مربیان دارای مهارت به کودکان ارائه کنند. این فوق برنامه ها باید در سه محور فعالیت های ورزشی، هنری و فرهنگی باشد. شرکت در فوق برنامه ها، اختیاری است. این برنامه های اضافی با رضایت کتبی والدین و مطابق با قرارداد منعقد شده بین والدین و مهد کودک صورت خواهد پذیرفت. شهریه تمام کلاس های فوق برنامه جدا از شهریه پایه دریافت خواهد شد. معاون امور اجتماعی بهزیستی تهران شهریه فعالیت های فوق برنامه را حداکثر پنج درصد شهریه نهایی هر مهد کودک اعلام کرد. همچنین هیچ اجباری برای شرکت در کلاس های فوق برنامه وجود ندارد. در صورتی که به هر دلیلی کودکی در فعالیت های فوق برنامه شرکت نکند، مهد کودک موظف است، برنامه هایی که از سوی بهزیستی تعریف شده است را انجام دهد. از جمله این برنامه ها تدریس کتاب های مختلف در زمینه علوم، ریاضی و... است. مهدها با تبلیغات فراوان و گذاشتن عناوینی جذاب و مشتری پسند برای کلاس های خود سعی در جذب والدین دارند تا از این طریق پول هنگفتی به جیب بزنند. چندی پیش مادری می گفت: با این که ۳۵۰ تومان به عنوان شهریه پایه پرداخت کرده بودم، تنها برای دو کلاس فوق برنامه زبان و قرآن، هزینه های مهد تا ۵۰۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد. حتی برخی مهدها با این که تنها مجاز به ارائه حداکثر ۵ فعالیت فوق برنامه هستند گاهی تا ۲۰ فوق برنامه نیز ارائه می دهند. مهد کودک ها مجازند در صورت رضایت والدین حداکثر یک اردو، گردش علمی و بازدید تفریحی در ماه برگزار و مبلغ ۶ هزار تومان بابت هزینه چاشت و رفت و آمد دریافت کنند. اما هزینه ورودی به مرکز بازدیدی و تفریحی بر عهده خود والدین است. ساعت کاری مهدها در مشهد بین ۶:۳۰ صبح تا ۱۴:۳۰ است. در صورتی که والدین خواستار نگهداری بیشتر کودک در مهد باشند باید هزینه اضافه بپردازند. برای هر ساعت اضافه فعالیت مهدها در هر گروه سنی، شهریه ماهانه هر کودک تقسیم بر تعداد ساعات فعالیت عادی مهد در طول یک ماه برای همان گروه سنی خواهد بود. مهدها مجازند شهریه را سالانه یا ماهانه و یا یک جا با توافق والدین دریافت کنند و هیچ محدودیتی در این باره وجود ندارد. دریافت هر گونه وجهی در قالب ارائه خدمات ویژه و تخصصی مانند کانال های تلگرام، عضویت خانواده ها و سایت ها و... و یا حتی با اخذ رضایت از والدین تحت عناوین فوق ممنوع است. طبق اطلاعیه ای که در تاریخ ۲۳ اسفند ۹۵ از طرف اداره کل بهزیستی منتشر شد، امکان مشاهده تصویر آنلاین مهد کودک توسط والدین، با توجه به پیامدهای نامناسب حقوقی، اخلاقی و امنیتی به هیچ عنوان مجاز نیست. از این رو به هیچ وجه نباید از RLB یا همان مشاهده تصاویر آنلاین به عنوان تبلیغ برای مهد کودک استفاده کرد. متاسفانه با وجود گذشت تقریبا ۶ ماه از این قانون، همچنان بسیاری از مهد کودک ها از این گزینه به عنوان تبلیغ سازنده در برگه های تبلیغاتی خود استفاده می کنند. بعد از ثبت نام والدین متوجه می شوند، تنها این تبلیغی بیش نبوده و این ترفندی برای جذب بیشتر مشتری است و عملا امکان پذیر نیست. طبق قانون، مهدها باید بخشنامه شهریه را در معرض دید عموم قرار دهند. همچنین والدین می توانند به راحتی با مراجعه به بهزیستی منطقه از تمام جزئیات شهریه مهدها آگاهی یابند. از طرف دیگر مهد کودک ها نیز با توجه به دستمزدهای بالای مربیان و همچنین هزینه های مربوط به برق و آب و وسایل بازی و... به سختی خود را سرپا نگه می دارند. لازم است سازمان بهزیستی با دقت بیشتری هزینه ها را بسنجد و شهریه هایی متناسب تعیین کند تا هم والدین راضی باشند و هم مهد کودک ها.

جدول شهریه ماهیانه مهد کودک در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ (تومان)

	شیرخوار	نوپا	نوباوه
سه ستاره	۳۱۸۰۰۰	۲۷۹۰۰۰	۲۶۹۰۰۰
دو ستاره	۲۸۹۰۰۰	۲۴۵۰۰۰	۲۳۴۰۰۰
یک ستاره	۲۶۳۰۰۰	۲۲۶۰۰۰	۲۸۷۰۰۰
یک ستاره مشروط	۲۲۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۶۵۰۰۰

حرف مردم

*مادری که به تازگی مهد کودک دختر خود را به دلیل بدقولی های مهد کودک عوض کرده بود، می گفت: یکی از بهترین مهدهای شهر دخترم را ثبت نام کردم. موقع ثبت نام کلی از مهد و کلاس های فوق برنامه تعریف کردند و گفتند مربی نقاشی، زبان، قرآن و ژیمناستیک دارند. اما عملا در طول سال تحصیلی فقط دو سه بار برای فیلم برداری بچه ها را به سالن ورزشی بردند و غیر از آن ژیمناستیک کار نکردند. می گفتند هر کلاس یک مربی دارد و یک کمک مربی. اما برای ۲۲ بچه، فقط یک مربی و یک کمک مربی بود که آن هم، کمک مربی بین سه تا چهار کلاس در گردش بود.

*مادر دیگری به شدت از مهد پسرش راضی بود. او می گفت: با هزینه های سرسام آوری که اداره یک مهد کودک دارد، من قدردان مدیریت این مهد هستم. چرا که مهد را به دور از تمامی مشکلات به نحو احسنت اداره می کند و برای تربیت فرزندان این مرز و بوم زحمت فراوان می کشد.

*مادر دیگری که از مهد ها دل پردردی داشت، می گفت: اردویی تحت عنوان گردش کوهسنگی از طرف مهد دخترم برگزار شد. بچه ها را با اتوبوس بردند و آوردند. به آن ها یک کیک و آب میوه به عنوان چاشت داده بودند. از ما مبلغ ۱۰ هزار تومان دریافت کردند اما هر طور حساب کردیم، نصف این مبلغ را هم هزینه نکرده بودند. حالا شما ببینید سالانه مهدها چند بار بچه ها را به اردو می برند و از ما مبالغ ده تا پانزده هزار تومانی بابت هر کدام می گیرند. به نظرم برخی مهد کودک ها از کنار همین اردوها کلی پول به جیب می زنند.

*پدری که فرزند خود را هر روز به مهد کودک می رساند، می گفت: هر چند وقت یک بار جلسات مشاوره ای و روان شناسی برای خانواده ها می گذارند که هیچ هزینه ای هم دریافت نمی کنند. او این جلسات را در تربیت بهتر فرزندش بسیار موثر می دانست و از این که مهد ها برای چنین موضوعاتی ارزش قائل می شوند، آن ها را می ستود.

*مادری که به خاطر مهد دخترش بارها به دردسر افتاده بود، می گفت: برای هر مناسبت فیلم و عکس از بچه ها تهیه می کنند و از این راه پول های هنگفتی از ما طلب کرده اند. مثلا برای هر سه قطعه عکس، ۱۵ هزار تومان دریافت می کنند.

دانمارک
چهارمین کشوری که لیاقت قرار گیری در لیست سفر تان را دارد دانمارک است. دانمارک پایتخت بهترین معماری در دنیاست. سرزمین قصرهای باشکوه، دیدنی ترین برج ها، و کلیساهاست و همچنین جایی است که می توان از موزه ملی دانمارک دیدن کرد! موزه ای با فضای تاریخی منحصر بفرد که وایکینگ ها را به نمایش می گذارد و نقاشی و عکاسی های پیشرفته. برای علاقه مندان هنر و تاریخ، دانمارک بهترین انتخاب است!

ایتالیا
بدون شک یکی از تفریحی ترین مکان های دنیا ایتالیا است. برای دوستداران هنر، غذا، و افراد اهل گشت و گذار ایتالیا یک مقصد ایده آل است. این کشور مرکز مشهورترین غذاهای دنیا است. رم، پایتخت فرهنگی که به شما اجازه می دهد از شهر واتیکان، Roman Forum و... دیدن کنید، در La Porta del Principe می توانید بهترین غذاهای ایتالیایی (انواع پاستا و غذاهای دریایی) را میل کنید.

روسیه
روسیه بزرگترین کشور دنیاست و بدون شک یکی از کشورهایی است که در طول زندگی باید از آن دیدن کرد. روسیه دیدنی ترین چشم اندازها و ساختمان هایی تحسین برانگیز دارد.

سفر به کشورهای مختلف همیشه بهترین خاطرات را برایمان به ارمغان می آورد. طبیعتا کشورهای زیبا و دیدنی در دنیا بسیار زیاد است و همین مسئله، انتخاب مقصد را برایمان کمی دشوار می کند. ما برایتان لیستی از دیدنی ترین کشور ها در پاییز تهیه کردیم که شاید در انتخاب مقصد سفر پاییزی به شما کمک کند.

لهستان
در این کشور چشم اندازهای بی نظیر، آثار معماری غنی، کوه ها و طبیعت منحصر بفردی به چشم می خورد. شهر Zakopane یکی از بهترین جاذبه های گردشگری بخصوص در فصل سرما است و امکان کوهنوردی را برایتان فراهم می کند. رستوران های کلبه ای با بهترین غذاها، در دامنه این کوه ها پذیرای توریست ها است.

یکی دیگر از شهرهای محبوب لهستان Krakow است که قدمت آن به سال ۱۲۰۰ میلادی باز می گردد، و معماری تاثیر گذار سبک رنسانس در آن به چشم می خورد. چه برای خرید، اسکی و یا گشت و گذار، مطمئنا از سفر به لهستان نهایت لذت را خواهید برد.

پرو
کشور دیگری که ارزش سفر دارد پرو است. سرزمین جنگل های بارانی و افسانه ای آمازون و کوه ها و رشته کوه های آند (Andes). هرم معروف «ماچو پیچو» در این کشور است و بازنمای دوره امپراتوری اینکا است. صرفنظر از جایی که برای رفتن به پرو انتخاب می کنید، مطمئنا سفر به این کشور به شما حس فرهیختگی و فرهنگ خواهد داد!

تانزانیا
یکی از مهیج ترین کشورها در آفریقا، تانزانیا است. کوه های آتشفشانی بسیار مرتفع کلیمانجارو (بلندترین قله هفتگانه) در این کشور شهرت بسیار دارد. این سرزمین مسیرهایی فوق العاده برای پیاده روی، کوه نوردی و گشت و گذار برایتان فراهم می کند. تانزانیا دنیای حیوانات عجیب و غریب و دیدنی است و بهترین تجربه تماشای حیات وحش را برایتان فراهم می کند.

وجود بزرگترین جنگلهای دنیا در این کشور به شما اجازه می دهد از گونه های مختلف گیاهی و انواع حیوانات دیدن کنید.

مجارستان
کشور پر تنوع مجارستان هفتمین کشوری است که برای پاییز امسال به شما توصیه می شود. این کشور مرکز معماری فوق العاده، بزرگترین پرستشگاه یهودیان در اروپا است. پایتخت این کشور (بوداپست) بعد از ظهر های دل انگیزی دارد، بخصوص وقتی چراغ های شهر روشن می شود، فضا و نوری جادویی می آفریند.

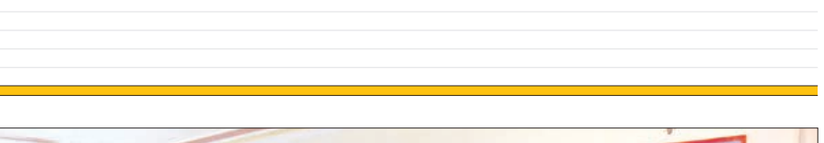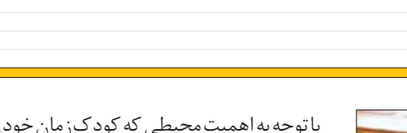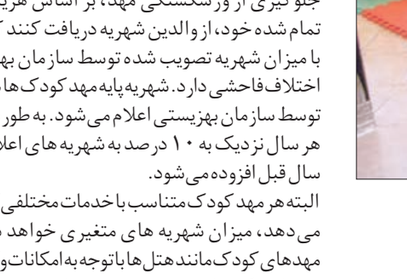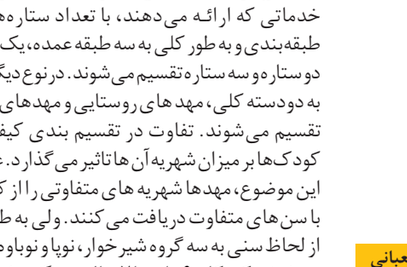
استرالیا
خیلی بعید است که لیستی از کشورهای دیدنی در پاییز تهیه کنیم و استرالیا به ذهنمان نرسد! یکی از بزرگترین دلایل شهرت این کشور دیواره بزرگ مرجانی است. استرالیا مرکز بیش از ۳۰۰۰ صخره مرجانی و تقریبا ۱۰۰۰ جزیره است و برای غواصی محیطی بسیار حیرت آور فراهم می کند.